

Բ ո վ ա ն դ ա կ ո թ յ ու ն

Հ Ն Ա Գ Ի Տ Ո Ւ Թ Յ Ո Ւ Ն

Ավագյան Բ. Է.

Մարդության տարեգրությունը Էրիախի երկրի մասին.....5

Հովհաննիսյան Ա.

Հին Հայաստանի զենքերի և զինատեսակների ուսումնասիրության
պատմագրությունը (նախնական ակնարկ).....15

Վարդանյան Բ., Մկրտչյան Լ.

Լեռնակերտի բրոնզ-երկաթիդարյան հուշարձանների մոդելավորումը.....21

Պ Ա Տ Մ Ո Ւ Թ Յ Ո Ւ Ն

Պետրոսյան Ս. Գ.

Ուրարտական թագավորության կազմավորման մասին.....33

Պետրոսյան Լ. Ս.

Մովսես Խորենացու հիշատակած շերտաւոր եզրույթի շուրջ.....42

Նազարյան Լ.

Բագրատունիների իշխանության տարածքները Տայքում և Կղարջքում
VIII դ. վերջին-IX դ. սկզբին49

Սահակյան Լ. Ս.

Խաղտիք – Համշենը Հայոց բնօրրանի և պետականության մաս.....60

Այվազյան Գ. Ս.

Վենետիկի Միսիթարյանների հոգևոր ներկայությունն
Ալեքսանդրապոլի հասարակական կյանքում.....78

Ղազարյան Գ. Ս.

Տրապիզոնի մետրոպոլիտության եպիսկոպոսական թեմերը IX-XI դդ.....87

Մալոյան Ա. Մ.

Կարինի պատմության մի քանի տվյալների շուրջ
(XVIII դ. վերջին քառորդ – XIX դ. առաջին քառորդ).....95

Ակոպով Ա. Ա., Հայրապետյան Ա. Ս.

Կիսկիմի (Բերդագրակի) գավառի պատմաճարտարապետական հուշարձանների
տեղագրության ու արդի վիճակի շուրջ.....105

Մանուչարյան Ա. Գ.

Կարսի փոխանորդությունը Հայաստանի Առաջին Հանրապետության տարիներին.....115

Մովսեսյան Ն. Մ.

Կարսի անկման գնահատականը ժամանակի
հայ պատմագրության մեջ (1920թ. հոկտեմբեր).....123

Մարգարյան Ա. Գ.

Կարս. անցյալը և ներկան.....131

Ալեքսանյան Կ. Վ.

«Մողացող նվաճման» թուրքական ռազմավարությունը
1920 թ. թուրք-հայկական պատերազմի շրջանում140

Հովհաննիսյան Հ. Ա.

Ռուբեն Հերյանի և Վահան Չերազի գործունեության համեմատական վերլուծություն.....148

Մելիք-Աղամյան Հ., Խաչատրյան Հ., Հովհաննիսյան Ա., Բաբայան Տ.

Ռուս և եվրոպացի ճանապարհորդները հյուսիսարևելյան Հայաստանում (մինչև 1820 թ.).....155

Քորլի Ֆ.

Ինչո՞ւ էին ինքնաբուխ արշավները հազվադեպ Հայոց եկեղեցու պարագայում.....163

Կրքեկյան Վ., Մելիք-Աղամյան Հ.

Պրոֆեսոր Պ.Բ. Լեբեդևի ավանդը 1926թ. Լենինականի երկրաշարժի ուսումնասիրության գործում (ծննդյան 135-ամյակի կապակցությամբ).....170

Ժ Ո Ղ Ո Վ Դ Դ Ա Գ Դ Ո Ի Թ Յ Ո Ի Ն

Բոյաջյան Ա.

Շիրակի մարզի ազգային փոքրամասնությունների թվի շարժընթացը (XX դ. վերջ – XXI դ. սկիզբ).....177

Ա Ջ Գ Ա Գ Դ Ո Ի Թ Յ Ո Ի Ն

Գալստյան Հ.

Խիպիլիկը որպես մղձավանջի դեպ.....188

Սահակյան Կ.Ա., Հովհաննիսյան Ռ. Պ.

Տեղական գրույցներ Գյումրի-Ալեքսանդրապոլի նշանավոր գերդաստանների մասին194

Բազեյան Կ.Ռ.

Շիրակի գեղարվեստական գործվածքը XIX դարում և XX դարասկզբին.....204

Մելքոնյան Վ. Գ.

Լենինականը արդյունաբերական քաղաք դառնալու ճանապարհին («մարդկանց ձայները» որպես ուսումնասիրության աղբյուր).....212

Բ Ա Ն Ա Հ Յ Ո Ի Ս Ո Ի Թ Յ Ո Ի Ն

ՄաքՊուել Ռ. Ռ., Մատիկյան Հ. Հ.

Մանկական բանահյուսությունը Մեծ Բրիտանիայում և Հայաստանում (պատմական և արդի համատեքստերում).....218

Թառայան Ջ. Ռ.

«Կարոս Խաչ» բալլադը և Ռութվելյան խաչը.....229

Մատիկյան Հ. Հ.

Օրորոցայինը՝ որպես արթնացումի տեքստ բանահյուսական և հեղինակային մտածիրում.....236

Ա Դ Վ Ե Ս Տ Ա Բ Ա Ն Ո Ի Թ Յ Ո Ի Ն

Հակոբյան Ջ. Ա.

Դանիել Թե՞թեկդա. Հայկական վաղմիջնադարյան քանդակի մի հորինվածքի տարընթերցումները.....246

Պետրոսյան Ա. Ս.

Կենդանիների պատկերաբանդակները Անիի Սբ Գրիգոր եկեղեցու արտաքին հարդարանքում.
Խորհրդաբանությունը և զուգահեռները միջնադարյան հայ արվեստում.....256

Միքայելյան Լ. Շ.

Կենդանազուլի բարձրաբանդակները Բագրատունյաց
Հայաստանի մի շարք եկեղեցիների հարդարանքում.....266

Ավետիսյան Թ.

Քչոցն ու խաչվառը XIII դարի սկզբի հայկական եկեղեցիների
թմբուկների հարդարանքում (Հառիճավանք, Հովհաննավանք, Գանձասար).....277

Մարգարյան Ա. Վ.

Ալեքսանդրապոլի գեղարվեստական կյանքը XX դարի սկզբին.
նկարչական ստուդիայի (դպրոցի) հիմնադրման 100-ամյակին ընդառաջ.....288

Ճ Ա Ր Տ Ա Ր Ա Պ Ե Տ Ո Ւ Թ Յ Ո Ւ Ն

Նահատակյան Դ. Ս.

Նորաշենի եկեղեցին Տայքի և Գուգարքի X-XI դարերի
հայկական ճարտարապետական դպրոցի համատեքստում.....294

Գ Ր Ա Խ Ո Ս Ո Ւ Թ Յ Ո Ւ Ն

Հակոբյան Ա.Գ.

Ռոզա Հովհաննիսյանի «Արգելակման ճառագայթում»-ն ընթերցելիս.....307

Գ Ի Տ Ա Կ Ա Ն Լ Ը Ր Ա Տ Ո Ւ311

Содержание

АРХЕОЛОГИЯ

- Авагян И.Э.*
Летопись Сардури о стране Эриахи.....5
- Оганисян А.*
Об изучении видов оружия Древней Армении (предварительный просмотр).....15
- Варданян Б. В., Мкртчян Л. А.*
Моделирование памятников Лернакерта Бронзового и Железного веков21

ИСТОРИЯ

- Петросян С. Г.*
К образованию Урартского царства.....33
- Петросян Л. С.*
О термине *шертавор* упомянутом Мовсесом Хоренаци.....42
- Назарян Л.*
Владения княжества Багратуни в Тайке и Кхарджке
в конце VIII – начале IX вв.....49
- Саакян Л. С.*
Хахтик-Амшен – прародина и часть государственности армян.....60
- Айвазян Г. С.*
Духовное присутствие Венецианской Конгрегации
мхитаристов в общественной жизни Александрополя.....78
- Казарян Г. С.*
Епархии Трапезундской митрополии в IX-XI вв.....87
- Малоян А. М.*
О некоторых данных из истории Карина
(последняя четверть XVIII века – первая четверть XIX века).....95
- Акопов А. А., Айрапетян А. С.*
О расположении и современном состоянии исторических
и архитектурных памятников провинции Киским (Бердаграк).....105
- Манучарян А. Г.*
Карсский викариат в годы Первой Республики Армении.....115
- Мовсесян Н. М.*
Оценка падения Карса в историографии современников Армении (октябрь, 1920 г.).....123
- Саркисян А. Г.*
Карс: прошлое и настоящее.....131
- Алексян К. В.*
Турецкая стратегия ползучей экспансии во время турецко-армянской войны 1920 г.....140
- Оганисян Е. А.*
Сравнительный анализ деятельности Рубена Геряна и Ваана Череза.....148
- Мелик - Адамян Г. У., Хачатрян А. А., Оганесян А. Е., Бабаян Т. О.*
Русские и европейские путешественники в северо-восточной Армении (до 1820 г.).....155

<i>Корли Ф.</i>	
Зачем были редкостью спонтанные кампании в защиту армянских церквей ?.....	163
<i>Крбемян В. Г., Мелик – Адамян Г. У.</i>	
Вклад профессора П. И. Лебедева в изучение ленинаканского землетрясения 1926 г. (к 135-летию профессора).....	170

ДЕМОГРАФИЯ

<i>Бояджиан А. Г.</i>	
Динамика численности национальных меньшинств Ширакского марза (конец XX - начало XXI вв.)	177

ЭТНОГРАФИЯ

<i>Галстян А.</i>	
Хипилик как демон кошмара.....	188
<i>Саакян К. А., Оганнисян Р. К.</i>	
Местные разговоры о знаменитых семьях Гюмри-Александрополя.....	194
<i>Базеян К. Р.</i>	
Художественное ткачество Ширака в XIX- начале XX вв.....	204
<i>Мелкоян В. Г.</i>	
В пути превращения Ленинакана в промышленный город (голоса людей как источник исследования)	212

ФОЛЬКЛОР

<i>МакДауэлл Р. Р., Матикян А. Г.</i>	
Детский фольклор в Великобритании и Армении: (историческая и современная перспектива).....	218
<i>Тараян З.</i>	
Баллада «Карос Хач» и Рутвельский крест.....	229
<i>Матикян А. Г.</i>	
Кольбельная как пробуждающий текст.....	236

ИСКУССТВОВЕДЕНИЕ

<i>Акопян З. А.</i>	
Даниил или Фёкла? О разночтении одной композиции в раннесредневековой армянской пластике.....	246
<i>Петросян А. С.</i>	
Скульптуры животных во внешнем убранстве церкви Св. Григория в Ани: символика и параллели в средневековом искусстве Армении.....	256

Содержание

Микаелян Л. Ш.

Барельефы голов животных в оформлении ряда церквей Багратидской Армении.....256

Аветисян Т. Р.

Рипида и хоругвь в убранстве барабанов армянских церквей начала XIII века
(Арчаванк, Ованаванк, Гандзасар).....277

Маркарян А. В.

Художественная жизнь Александрополя в начале XX века:
к столетнему юбилею основания художественной студии.....288

АРХИТЕКТУРА

Наатакян Д. С.

Церковь Норашен в контексте армянской архитектурной школы
Тайка и Гугарка X-XI вв.....294

РЕЦЕНЗИ

Акопян А. Г.

Читая «Облучение торможения» Розы Оганнисян.....308

НАУЧНАЯ ИНФОРМАЦИЯ311

Contents

ARCHAEOLOGY

- Avagyan I. E.*
The Sarduri Chronicle about the Land of Eriakhi.....5
- Hovhannisyan A.*
Study of the Weapons of Ancient Armenia (preview).....15
- Vardanyan B. V., Mkrtchyan L. A.*
Modelling of Bronze and Iron Age Monuments at Lernakert.....21

HISTORY

- Petrosyan S. G.*
To the Formation of the Urartian Kingdom.....33
- Petrosyan L. S.*
About the Term "Shertavor" Mentioned by Movses Khorenatsi.....42
- Назарян Л.*
The Domains of the Bagratuni Power in Tayk and Kgharjk in the Late 8th –Early 9th Century
.....49
- Sahakyan L. S.*
Khaghtiq-Hamshen – the Ancestral Homeland and Part of the Statehood of Armenians.....60
- Ayvazyan G. S.*
Spiritual Presence of the Venetian Congregation of
the Mkhitarists in the Public Life of Alexandrapol.....78
- Kazaryan G. S.*
The Suffragans of Metropolis of Trebizond in IX-XI Centuries.....87
- Maloyan A. M.*
About Some Data From the History of Karin
(last quarter of the XVIII century - first quarter of the XIX century).....95
- Akopov A. A., Hayrapetyan A. S.*
On the Location and Current Condition of the Historical and Architectural
Monuments of Kiskim (Berdagrak) Province.....105
- Manucharyan A. G.*
The Vikartiat of Kars in the Years of the First Republic of Armenia.....115
- Movsesyan N. M.*
The Assesment of the Fall of Kars in the Historiography
of Contemporaries of Armenia (October, 1920).....123
- Sargsyan A. G.*
Kars: the Past and the Present.....131

<i>Aleksanyan K. V.</i>	
Turkish Strategy of Creeping Expansion in 1920 in the course of the Turkish-Armenian War.....	140
<i>Hovhannisyan H. A.</i>	
A Comparative Analysis of Ruben Heryan’s and Vahan Cheraz’s Activities	148
<i>Melik – Adamyan H. H., Khachatryan H.H., Hovhannisyan A. Y., Babayan T.O.</i>	
Russian and European Travelers in North-Eastern Armenia (up to 1820).....	155
<i>Corley F.</i>	
Lay-Led Campaigns for Armenian Churches: Why so Rare?.....	163
<i>Krbekyan V. G., Melik-Adamyan H. H.</i>	
Professor P. I. Lebedev’s Contribution to the Study of 1926 Leninakan Earthquake (to Lebedev’s 135th Anniversary).....	170

DEMOGRAPHY

<i>Boyajyan A. G.</i>	
Movement of the Number of National Minorities of the Shirak Region (end of XX century begging of XXI).....	177

ETHNOGRAPHY

<i>Galstyan H.</i>	
Khipilik as a Demon of Nightmare.....	188
<i>Sahakyan K. A., Hovhannisyan R. P.</i>	
Local Narrations About Celebrated Families in Gyumri-Alexandrapol.....	194
<i>Bazeyan K. R.</i>	
Fabric of Art of Shirak in XIX and the Beginning of the XX th Century.....	204
<i>Melkonyan V. G.</i>	
The Way of Leninakan’s Becoming an Industrial City (People's Voices as a Source of Study).....	212

FOLKLORE

<i>McDowall R., Matikyan H. H.</i>	
Childlore and Children’s Folklore in the UK and in Armenia (Historical and Current Perspective).....	218
<i>Tarayan Z. R.</i>	
Ballad “Karos Khach” and the Ruthwell Cross.....	229
<i>Matikyan H. H.</i>	
Lullaby as an Awakening Text.....	236

ART STUDIES

Hakobyan Z. A.

Daniel or Thecla? On the Reading of a
Composition of Early Medieval Armenian Sculpture.....246

Petrosyan A. S.

Animal Sculptures of the Exterior Decoration of the Church of St. Gregory in Ani:
Symbolism and Parallels in Medieval Armenian Art.....256

Mikayelyan L. Sh.

Bas-Reliefs of Animal Heads in the Decoration of Some Churches of Bagratid Armenia.....266

Avetisyan T. R.

Rhipidion and Banner in the Decoration of the Drums of the Armenian Churches
of the Early 13th Century (Harichavank, Hovhanavank, Gandzasar).....277

Markaryan A. V.

The Artistic Life of Alexandropol at the Beginning of the XX Century.
to the 100th Anniversary of the Foundation of the Art Studio (School).....288

ARCHITECTURE

Nahatakyan D. S.

Norashen Church in the Context of the Armenian Architectural School
of Taika and Gugark of the X-XI Centuries.....294

BOOK REVIEW

Hakobyan A. G.

While Reading R. Hovhannisyan's "Braking Radiation".....308

SCIENTIFIC INFORMATION311